

3990

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՉ
Բ. ՏԱՐԻ

ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ,
ԱՐՏԱԾԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԳՐԵԼ ՈՒ ԳՆԵԼ

ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ծանոթէն անծանոթը

Պարզէն բազադրեալը

Դէմ յանդիմանական ուսուցում

Ասիմանական զարգացում

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վ. և Հ. ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻԻՍ

1905

491.99-8

Մ 23

Մ/Գրադ. Լուսին,

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Վ. ԵՆ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Սուրբան-Համամ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈՒՈՒԱԾ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՁ

Ա. ՏԱՐԻ

= 2 Երախ -

9099

491.99-8

15-23

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԱԾ

Մ Ա Ն Կ Ա Պ Ա Ր Տ Է Ջ

Ա. ՏԱՐԻ

ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ, ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆ,

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ, ԳՐԵԼ ՈՒ ԳԾԵԼ

ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ծանօթէն անծանօթը

Պարզէն բաղադրեալը

Դէմ յանդիմանական ուսուցում

Ասիճանական զարգացում

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վ. Է. Հ. ՏԵՐ-ՆԵՐՍԵՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ

1905

معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک فی ۷ مایس ۳۲۱ تاریخلی

و ۹۲۱ نومرولی رخصتنامه سیله طبع اولمشدر

113437-02

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

Կ. Պոլիս, 5 Փետրուար, 1905

Համար 1980

ՎԱԽԵՐԱԳԻՐ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ ԱԶԴ. ԿԵԴՐ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

Ուսումն. Խորհուրդս ֆինոսքեան առաւ «Մայրենի
Լեզու» դասագիրքին Ա. մասն՝ որ կը պատկանի Մանկապար-
տեցի շրջանի, եւ անոր պարունակութիւնն ոգտակար եւ
պատշաճութիւնը համեմատեալ զտնայն Ազգ. Վարժարանաց
Կրթական Ծրագրին՝ վաւերացուց զայն եւ արտօնեց անոր
կիրառութիւնը Մանկապարտեցներու աշակերտաց եւ աշա-
կերտուհեաց համար:

Ի Դիմաց Ուսումն. Խորհրդոյ

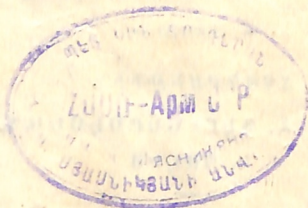
Վ. Ասեմազարի

Ասեմապետ

ԲԱՐՍԵԳ, ԱԻԵՏԻՍԵԱՆ

ՏՈՒԹ. Տ. ԱՆԷՄԵԱՆ

113437-ԱԼ



62119-67

36

ԶԵԿՈՅՑ

ՄԵԹՈՏ

ՆՊԱՏԱԿ

Նպաստից Յանձնաժողովս երկար ասեցե՛ն ի վեր մտադրած եր իր ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ կոչուած դասագիրքերու շարքը հիմնովին բարեփոխել՝ պատասխել սալով այնպիսի եղանակաւ որ համապատասխանե՛ր Մանկավարժութեան յարանուն եւ յարափոփոխ պահանջներուն, այսինքն մանուկը ընտելացնել Ծանօթէն առնանքին, Պարզէն Բազմաբանէն՝ դէ՛մ յանդիմանական ուսուցմամբ = էրանդանական դասաւանդմամբ ու ասորիմանական զարգացմամբ :

Արդ՝ Յանձնաժողովիս հրահանգներուն համաձայն եւ իր հսկողութեան տակ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ դասագիրքերու նոր շարքին պատասխութեան համար նկատի առնուեցաւ զանազան լեզուներով փերականգնելու եւ ընթերցարաններու նոյն հաւաքածոյ մը, եւ անոնց մեքոսին հետեւելով՝ ներկայ գործը կազմուեցաւ Հայերէն լեզուի առանձնալսկութեանց նամեմաս :

* * *

Նախորդ Մայրենի Լեզուի Ա. Տարի գիրքին տեղ նոր պատասխուածը կը պարունակէ Մանկապարտեզ Ա. Տարի = Քերական, եւ Բ. Տարի = Ընթերցարան :

1. Քերականի ուսումը հեշտ, հասեւի ու արդիւնաւոր ընծայելու նպատակաւ՝ յարմար դասուած է իւր զննելէն ետքը քերականութեան դրուրիւնը, այսինքն քրեշտ Կարգաւ միեւնոյն ասեմ, եւ փոխադարձաբար Կարգացածը

Հրէլ միեւնոյն ասեն : Այս մանկավարժական դրութեան
 Գործնական ու Գործնական առաւելութիւնն այն է որ տալն
 նախ ձայնը կը լսէ, յետոյ կը գրէ ձայնանիւ սառը, եւ
 հոսկ ապա կը կարդայ զայն իր ձեռագիր ու տպագիր
 ձեւերուն մէջ : Տպագիրը եղին ձախ կողմը, ձեռագիր
 սառը մեջտեղը, իսկ աջ կողմը դրուած է ձայնանիւր ներ-
 կայացնող տպար բառին պատկերը :

Քերականն աւանդելու սա՛ մեթոսն օգտակար է :

Ա. ԳՐԵԼ. Առակներնուն ձեռքը տալ մէյմէկ
 զծառն քան իրենց անունն չգտնուի այդ, քա-
 ռեւտախտակին վրայ գրծեր քաշել եւ քերականին առաջին
 եղին գրծերը զծել տալ իրենց քանտախտակներուն վրայ :
 Առ այս իբր նախապատշաճութիւն քանի մը դաս յա-
 կացնել :

Բ. ՀՆՁՆԵԼ. Քերականն այնպէս մը պատշաճութեամբ
 է որ իւրաքանչիւր դասի պէտք է աւանդել Դէ Կարգիւր ու
 Դէ Դէր միայն : Նախ ներկայացնել պատկերը, եւ Կար-
 Դէն արտասանել անոր ներկայացուցածին անունը :
 Ինչպէս, Ա. գիրն ու ձայնը սորվեցնելու համար՝ իբր
 տպար բառ, առակներին իբրեւ ծանօթ իր, ընտրուած է
 ԽԱՁԸ : Ուսուցիչը պատկերը ցոյց տալով՝ կը հարցնէ
 առակներնուն քէ այդ պատկերն իրենց ծանօթ է, եւ
 Ի՞նչ է ասոր անունը : Առակները, երբ ծանօթ են յա-
 չին, կամ հետքիտէ ներկայացուած առարկային, կ'ար-
 տասանեն անունը . յետոյ ուսուցիչն ինքն ալ իր կարգին
 յտակօրէն արտասանելով առարկային անունը՝ կը շեշտէ
 ու կ'երկարէ սորվեցնելիք ձայնն որ է Ա : Գարծեալ
 արտասանել տալու է Խաչ բառը եւ քը շեշտելով եր-
 կարելու է : Յետոյ առակներնուն հարցնելու է քէ իրենց
 ծանօթ քննչունով բառեր գիտնա՞ն : Նրէ կարենան պա-

տախտակն՝ լաւ, ապա քէ ոչ վարժութեանց մեջն դա-
 տասունն առաջնորդութեամբ առակներն բառերն ար-
 տասանելով՝ ք գիրը կը շեշտեն ու կ'երկարեն, ինչպէս
 Բառ, Կայ, Զար, Երբ, Դար, Կար : Նոյն վարժութիւնը յա-
 ջորդ դասերուն ալ :

Գ. ԳՐԵԼ. Մէյ մը որ առակներն քննչունը քանի
 մը օրինակներով սորվեցաւ, ուսուցիչը տող առջեւ
 գրատախտակին վրայ կը գրէ Ա. Կարգիւր սառը՝ յտակ,
 Խաչ, եւ, որչափ հնար է, յամբ քարժումով, որպէս զի
 տալիք առիթ ունենան հետեւելու գիրին իւրաքանչիւր
 ելեւեջին :

Տալիք կամ դասատունն եւ կամ գիրքին օրինակին
 հետեւելով՝ իրենց քանտախտակներն վրայ քանիցս
 գրելու են միեւնոյն ձայնանիւ սառը : Ուսուցիչը պիտի
 աւանդէ քէ գրելու ասեն մարմինն ի՞նչ դիրք ունենալու
 է, քանգրիչն ի՞նչպէս բռնելու է եւ ի՞նչպէս գրելու է :

Դ. ԿԱՐԳԱԼ. Գրելու գործողութիւնը լմնալէն
 ետք, տող ներկայացնել գրուածին տպագրական ձեւը դա-
 տագիրքին մէջ, կարդալ տալ՝ մասնանիւ ընելով գրուած-
 քն ու տպագրական ձեւին միջեւ եղած նմանութիւնը
 կամ տարբերութիւնը :

Ե. ԹԵԼԱԳՐԱԲԵՍԱՄԲ ԳՐԵԼ. Առակներն հըն-
 չելէն, օրինակին հետեւողութեամբ գրելէն եւ ձեռագիրն
 ու տպագիրը կարդալէն ետք, գիրքը ցոյցել, գրատախտակին
 ու քանտախտակին վրայինը ջնջել եւ քելագրութեամբ
 գրել տալ իր սորված տառը :

Զ. ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐՈՒ ԳԱՍԱԻՈՐՈՒՄ. Ի՞նչ
 հրահանգ որ քելագրութեամբ ձայնաւորներն ու երկ-
 բարբառները սորվեցնելու մասին, նոյնը բաղաձայնե-
 թու համար ալ : Միայն աւելորդ չ'ըլլար ըսել քէ որով-

հետեւ Ծանօթէն անծանօթին, Պարզէն բաղադրեալին դուրեւամբ պատրաստուած է Քերականը, հետզհետէ մէն մի բաղաձայն սորվեցնելու ասեմ, առականքին ծանօթ ձայնաւորները միասին աւանդելու է: Առականքին եւ ուսուցչին դիւրութեան համար՝ ծանօթ գիրերն ու անծանօթ գիրերը տարբեր ձեւերով շարուած են. ո եւ է բաղաձայն արտասանելու համար՝ յարաբար յայտարար չեղող չեղէ միասին կարգալ: Ասոր առաւելութիւնը սա՝ է որ ծանօթ գիրերէ կազմուած բառերն ինչոյն ինչ կարդացողն առանց հետգելու որ արդէն շարունակ դուրսիւն մըն է եւ իրարմէն է Մանկավարժութեան: Օրինակ. առնենք բաղաձայններու առաջին տպար բառը՝ Բար, զոր սա՝ պէս կը կարդանք.

Բ — — — — —, աւելի արագ արժանանելով ք — — — — —, ա՛լ
աւելի՝ քաղ: Ուրիշ օրինակ մը. քաղ. ք — — — — — շ
— — — — — է. աւելի արագ ք — — — — — է, եւ ա՛լ աւելի
արագ քաղ է:

Հետեւապէս բէն այք դա, կամ բը - դը, բէն այք շա,
բը - դը է, բէն աշէ է եւալն հեգեղու դրութիւնը խորտէն
է եւ մանաւանդ աւելորդ :

2. Ո՛չ միայն բաղաձայնը նեցուկ ծանօթ ձայնա-
ւորներով արճասանել, գրել, կարդալ, այլ եւ հետզհետեւ
ծանօթ բաղաձայն գիրերն ալ միասին կարդալ, գրել ու
քելադրել: Օրինակ. Բ-՝ բառը սորվեցնելու ասեն, քե՛-
Բ, քե՛ - եւ քե՛ ֆ ալ հնչել, գրել, կարդալ, գրուցա-
գրել, քանի որ երեք ձայնանիւ տառերն ալ ծանօթ են:
Ուրիշ օրինակ մը. Խ-՝ քէլ, Խ-ը, Խե՛, Խի՛, ասոնց բոլոր
գիրն ալ աւանդել, քանի որ ծանօթ են: Դիւրութեամբ
համար, միասին սորվելիք ծանօթ գիրերն ու անծանօթ
գիրերը շարքեր ձեւերով շարուած են:

Է. ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐ. Քերականի բաղաձայն տառախումբերն աւանդուած են վեց աստիճանաւ :

Ա. Աստիճանը ~~չափեր~~ = առջեւ դրուած չափերով հնչուած բաղաձայն սառախտութեան են. ինչպէս ախս, ազդ, արջ, եղբայր, եւայլն : Վարժութիւններն արտասանելու ասեն բաղաձայն սառախտութիւն նախդիր ձայնաւորով արտասանելու է, ոչ քէ — փ — ր, ալ — փ, ոչ քէ — ւ — ջ, ալ — ւջ եւայլն :

Բ. Ասիւնանք բաղաձայն-յայնաւոր-բաղաձայն տառա-
խումբ. այսինքն նախ բաղաձայն մը, յետոյ ձայնաւոր
մը, վերջը բաղաձայն տառախումբ : Ինչպէս Բախոր, Բերտ,
Բանոր, Բաղոր, Բողոք, Բարբեկ եւայլն : Այդ տառախումբերու
Ա. ու Բ. ասիւնանքի բառերն երբեւնեւ անցնուած կամ բար-
դուած են. սա՛պէս բաժնելու եւ արտասանելու է,
Բախոր — ա —ւոր, Բաղոր — ել, կը — Բաղոր — են, Բողոք — ա
— Բողոք — ու — քիւն եւայլն, ոչ քի Բախ — րա —ւոր, Բաղ
— օր, կը — Բաղ — օր. Բող — օք — քու — քիւն :
Վերջին եղանակաւ բաժնել Հայերէն Լեզուի դո՛ւն հոգա-
նալ է : Նոյն իսկ երբեւնեւ բառամեջը մէկ բաղաձայն ըլլալ,
դարձեալ առաջին եղանակաւ վանկերու բաժնելու է,
ինչպէս հար — ուս, հո —ւն, եւայլն, այսինքն արմատ
բառն առանձին, անցնիչ մասնիկն առանձին : Հա-
րաւորն ու հոգանալին մեջ հար ու հո արմատ են, իսկ
հար, հո՛ւ ա՛ն ա՛նցնիչ մասնիկ են : Բացառութիւն են միայն
անոնք որոնց բառամեջի բաղաձայն գիրն եւ բաղաձայն
տառախումբը (Գ. վարժութիւն) արմատական ձեւով մեզի
հասած են, ինչպէս ցորեն, Առոս, Յակոբ, կամուրջ, կա-
պիկ, ընկեր, կորկոս, պայծառ եւայլն : Զբաժնուելիք
տառախումբերը տարբեր գրով շարուած են :

Դ. Բաղաձայն սառախտութեամբ Դ. աստիճանն է սկիզբն Երկնաշէջին դասին՝ ժամօր վանկերով, ինչ-պէս Բնէշ, Բնէ, Դէշ, Դէ՝ Եւայլն: Հոս ալ 2-3 աստիճաններու կանոնը պահած ենք: Բաղաձայն սառախտութեամբ բաժնետով՝ երկու բաղաձայնի մէջ ը գտնուլ չէ. ինչպէս Բը — Բէ, Խը — Խէ, Հը — Հէ, Եւայլն ալ Բը — Եմ, Խը — ան, Հը — օր: Քանի որ Բ, Դ, Ի, արտասանելու եւ գրելու ասեմբը, գը, դը, չարտասանեցիմք ու չգրեցիմք, աւելորդ է բաղաձայնները խնդրել ը երով. բան մը՝ որ շատ դժուարութիւն կը պատճառէ յետոյ քելագորութեան ասեմբ:

Ե. Ասիւնան ալ նախընթացներուն նման վանկե-
րու բաժնուած է. իսկ այնմ արտասանելու է :

Վերջապէս Զ. ասիւնանը կը ներկայացնէ բաղա-
ձայն տառախաբեր որոնց երրորդ բաղաձայնն երկրորդ
վանկին հետ արտասանելու է, ինչպէս *խ* — *նիք*, *գշ* — *քոր*,
չն — *ձոր* եւայլն:

Այս վեց աստիճան ճառախոսութեամբ վարժութենէն ետք, ԹԵԼԵԳՐԱԳՐԱԳՐՈՒՄ վերնագրով կարգ մը նախադասութիւններ դրած ենք, զորոնք առակեօք, ուսուցչին առաջնորդութեամբ, իր սորված եղանակաւ, վանկերու բաժնելու եւ կարդալու է:

Ը. ԻՐԱԶՆՆԱԿԱՆ = ԴԷՄ ՅԱՆԴԻՄԱՆԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՅՈՒՄ. Ասոր առաւելութիւնն է իրերը դէմ
դիմաց զննելու եւ զանոնք բմբոնելու մհաւոր գործողու-
թիւնը, որով Տղոց ծանօթութեան սահմանը հետզհետե
կ'ընդարձակուի, անոնց դիտելու, խորհելու, բմբոնելու,
դատելու կարողութիւնը կը զարգանայ, եւ միեւնոյն
ատեն անոնք խօսելու կ'ընկերանան, եւ իրք զննելով՝
դասաւանդուը հետհ, հանելի ու օգտակար կ'ըլլայ:

Թ. ՀԱՄԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒ ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ԴՐՈՒ-
ԹԻՒՆ. Գրելու վարժուքիւն մը ձեռք բերելով՝ նաեւ
ուղղագրութիւնը մշակելու, եւ գրածը կարդալով՝ բառե-
րուն ձեւերը տղոց միտքին մեջ լաւ տպաւորուելու համար՝
անհրաժեշտ է իրարու խառնել *Համագրական ու Վերլուծա-*
կան դրութիւնները: Համագրական դրութիւն ըսելով՝ կը
հասկնանք մասնիկներէ փոքրիկ ամբողջութիւններ կազմել
եւ նաեւ գիրերէն վանկեր, վանկերէն բառեր, բառերէն
կարճ նախադասութիւններ: Իսկ Վերլուծական դրու-
թիւն է փոքրիկ ամբողջութիւններն իրենց մասերուն վե-
րածելու, նախադասութիւններ՝ բառերու, բառերը՝ վան-
կերու, վանկերը՝ գիրերու: Առաջին վարժութիւնները
շահակցուած են Համագրական դրութեան, իսկ վերջին
քելագրութիւնները շահակցուած են Վերլուծական դրու-
թեան:

Ժ. ԳՆԵԼ. Քերականին մեջ մերք ընդ մերք զձեռու վարժութիւններ դրուած են, պարզէն բաղադրեալին : Աշակերտները զանոնք պիտի զծեն իրենց քաղաքացիականքս վրայ :

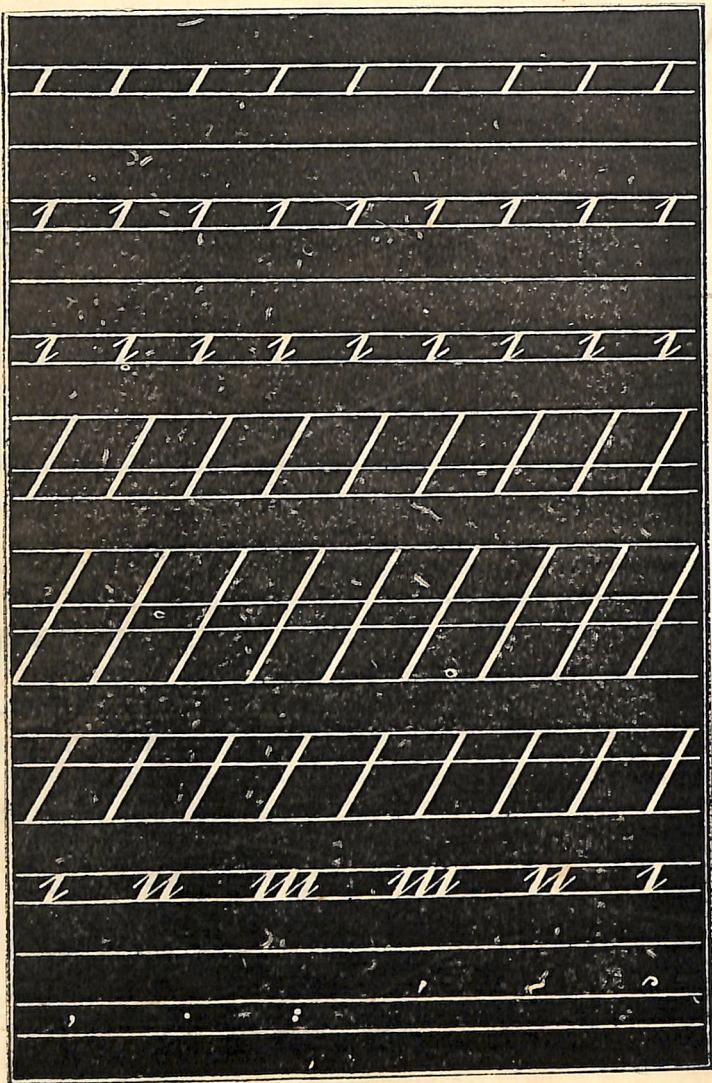
Յանձնաժողովն ամօայոյս է քէ այս մեքոսով պատ-
րաստել տուած քերական մը պիտի կրնայ օգտակար լլալ
սողոք ուր իր *աբողջ-նէ-ան* մեզ *նորո-նէ-ն* մըն է :

ՆՊԱՍՏԻՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆԻ

1905, 3m26hu 5





62119-67

ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Ա. ՏԱՐԻ

Ա. ԱՍՏԻՃԱՆ

ԶԱՅՆԱԻՈՐՆԵՐ



1. ա ա խաչ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

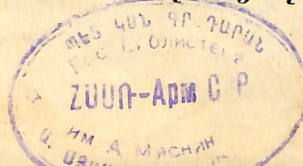
բաղ, ծառ, հաց, ձաղ, մատ.

2. Է Ը ձեռք

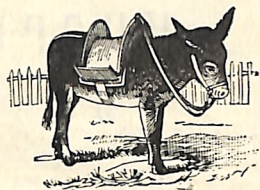


ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ձեռ, նեղ, սեխ, ցեխ.



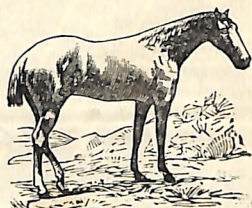
3. է է է



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դէր, լէժ, կէտ, ձէթ, մէկ, տէր.

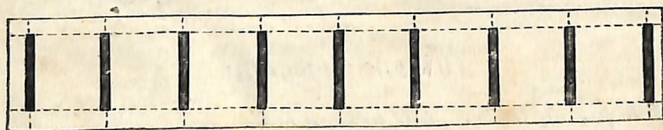
4. ի ի ձի



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

թի, բիծ, գիծ, ժիր, հին, միս.

Գծեալ վարժութիւն. Թիւ 1



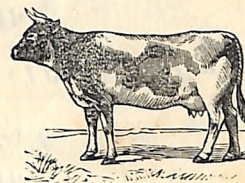
5. ր ր րնչացք



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ընկեր, ընծայ, ընեւ, ըլլաւ.

6. ո ո կով



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խոտ, ձող, հոտ, նոր, գող գող.

7. օ օ օձ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

օղ, օղ, օր, օֆ, գօտի, արօր.

Բ. ԱՍՏԻՃԱՆ
ԵՐԿԲԱՐԲԱՌՆԵՐ

1. այ աջ այծ



այ (բառամեջը էի պէս հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

այլ, դայլ, ծայր, հայր, փայլ.

այ (յ վերջը ու հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

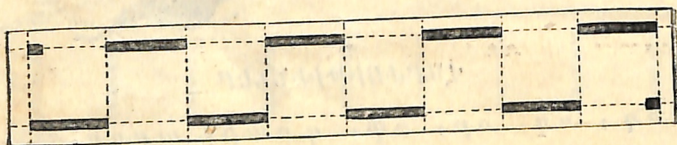
այ, բայ, վայ, հայ.

այ (յ վերջը եւ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

աղայ, քահանայ, սատանայ.

Գծելու վարժութիւն. թիւ 2



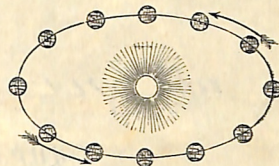
2. աւ աւ հաւ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Քաւ, լաւ, թաւ, կաւ, նաւ.

3. եւ իւ արեւ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Խեւ, թեւ, սեւ, դեւ, եւ.

4. իւ իւ հովիւ

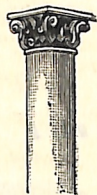


իւ (վերջը Վ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

անիւ, թիւ, պատիւ, հաշիւ.

5. *իւ իւ սիւն*



իւ (բառամեջը մեկտեղ հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

աբիւն, հարիւր, հերիւն, ձիւն.

6. *ու ու մուկ*



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

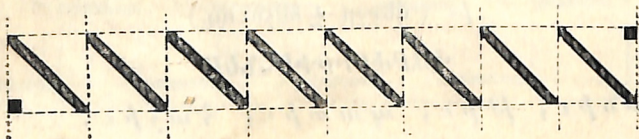
լու, կատու, առու, ահու.

7. *ոյ ոյ ընկոյզ*



ոյ (բառամեջը ու ի պէս հնչուող)

Գծեալը վարժութիւն. Թիւ 3



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

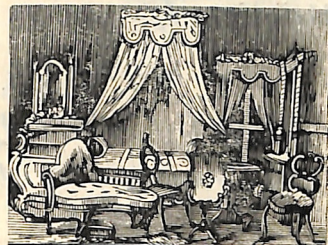
լոյս, յոյս, քոյր, համբոյր.

ոյ (բառին վերջը ու ի պէս հնչուող)

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

նոյ, յեռոյ, դշխոյ.

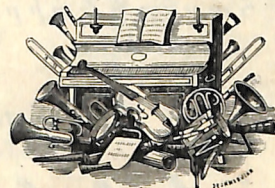
8. *եա քա
սենեակ*



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ժաճեակ, մաճեակ, հոգեակ.

9. *ուա ուա
նուազ*



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

հարուած, կաթուած, սիրուած.

10. ուե նւ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

սիւրուեր է, հաշուել, թուել.

11. ուէ նւ

աղուէս

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

նուէր, պատուէր.

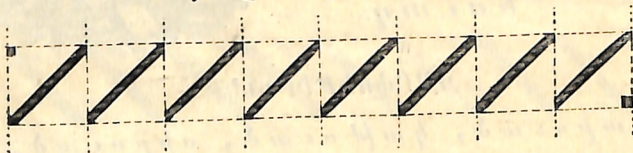


12. ուի նւ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

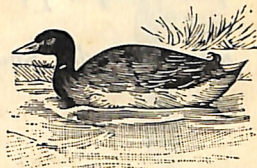
հագուել, սիւրուել, նեղուել.

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 4



Գ. ԱՍՏԻՃԱՆ
ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐ

1. Բ Բ բաղ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

բան, բարի, բոկեղ.

ես բոկեղ պիտի ուտեմ:

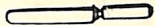
2. Գ Գ գառնուկ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

գետ, գաղան, գիւղ, գող.

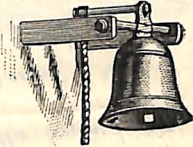
Լեւոն գողեստ լսեց:

3. *դ ղ դ ա ն ա կ* 

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դ ա ն, դ ե ղ, դ ա ռ ա կ.

այս դանակը հոս գեր:

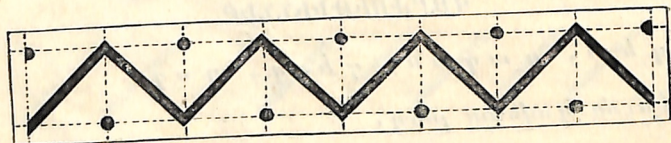
4. *դ զ դ ա ն դ ա կ* 

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

դ ա ռ ն ե լ, Ջ ա ա ի կ, դ ա ա, Ջ ա ք ա ռ.

Ջարմանը Ջատիկին ժամ եկաւ:

Դժեղու վարժարան. Թիւ 5



5.

թ թ

թ ու թ ա կ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

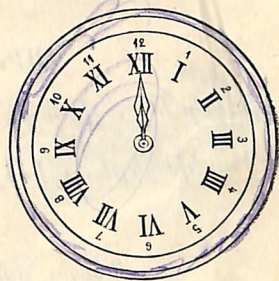
թ ա գ, թ ա թ ի կ, թ ե լ, թ աւ.

Թագէտ, ցոյց տուր թաթիկդ:

6.

ժ Շ

ժ ա մ ա ց ո յ ց



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

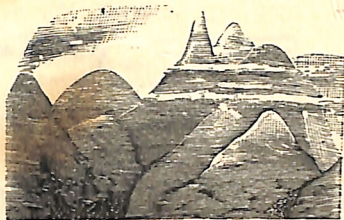
ժ ի ռ, ժ ո ղ ո վ, ժ ո ղ վ ե լ, ժ ա մ կ ո չ.

ժերայր, եկո՛ւր:

7.

L Լ

Լ Ե ո



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼաԼ, Կ ու Լ ա յ, Լ ա Փ ո Ղ, Լ ա Ր, Լ ո Կ.

Դաղիկ, մի՛ Լ ա Ր:

8.

խ

խ

խ ա Ղ ո Ղ

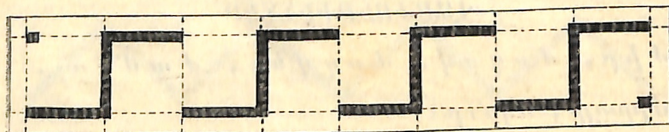


ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խ ա Բ Ե Լ, խ ո Ղ, խ Ե Թ, խ Ի Թ, խ Ե ց Ի.

Դաւիթ երեսը խաչ հանեց:

Գծեալն վարժութիւն. Թիւ 6



9.

ծ Ժ

ծ ա ո



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ծ ա Ղ Ի Կ, ծ ո Վ, ծ ո Ր ա Կ, ծ ա Լ Ե Լ.

Ճափիկ ծափիկ ծիրանի:

Յակոբ ծաղիկ կը ծախէ:

10.

կ

կ

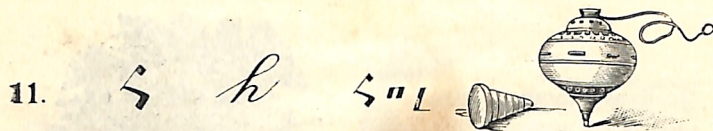
կ ա տ ու



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

կ ա Ղ Ի ն, կ ա Ր կ Ի ն, կ ա Թ, կ ա մ ա Ր.

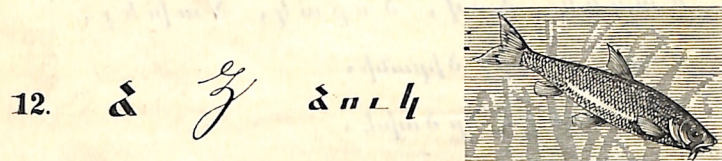
Կո՛չը կաթ կուտայ:



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

հ ա ղ ա լ, հ իւր, հ ո գ ի, հ ա մ ե ղ.

Հայկ լու է, հաւը հաւկիթ կ'ածէ:

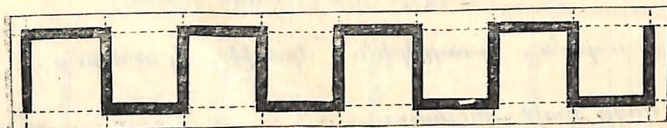


ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ձ եւ.ք, ձ ուր, ձ ա գ, ձ ա խ, ձ է թ.

աջ ձեռքիդ վրայ քանի՞ մատ կայ:

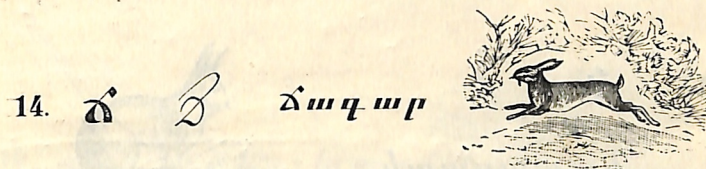
Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 7



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ե ղ, իւ ղ, գ իւ ղ, գ ե ղ.

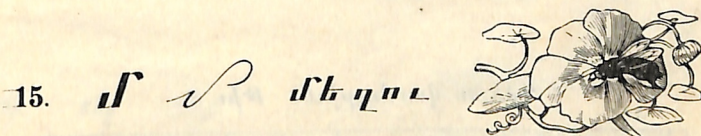
հողը կակուղ է:



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ճանճ, ճ ա չ, ճ ա հ ի ճ, ճ ո ճ ե լ, ճ ի չ.

դուն ճաշ կերա՞ր:



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

մ ա գ ի լ, մ ո մ, մ ա ղ, մ ա ծ ու ն.

մամը լոյս կուտայ:

16.

Յ Յ յ օ ն ք



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յ ա կ օ ք, Յ ա բ ե թ, յ օ պ օ պ, յ ի շ է.

Յ ա կ օ ք լ աւ յ ի շ օ լ օ թ ե ա ն ա ե թ է :

17.

Ն Ն ն



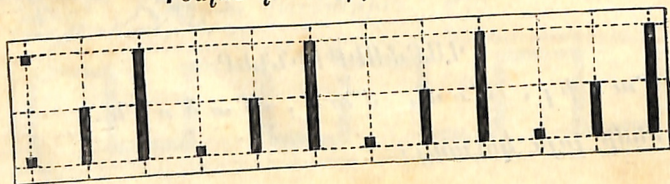
Ն ա պ ա օ ա ա կ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ն ա մ ա կ, Ն օ ճ ի, Ս ն ն ի կ, ա ն օւ ն.

Ն ա զ ա ր հ օ լ կ ը խ ա զ օ յ :

Գ ծ ե ղ ու վ ա ռ ժ ու ք ի լ ն. Թ ի խ 8



18.

Շ Շ շ օւ ն



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շ ա բ ա թ, Շ ա ն ճ ա գ, շ օ գ ի.

մ է կ շ ա բ ա թ կ ա յ օ Ր հ օ ա է :

19.

Շ Շ օ չ խ ա ր



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Շ ա մ ի չ, շ օ Ր ա, Շ ա Ր.

չ ա Ր մ ա ն ու կ ը չ ի ս ի ր ու ի Ր :

20.

Ս Ս ս



Ս զ ա տ ա յ ա ք ա զ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ս ա գ, Ս ա գ ն ե լ, Ս ա Ր ա է զ, Ս ա օւ զ.

Պ օ ղ օ ս ս լ ա ն ի Ր շ ա տ կ' ու ա է :

21. Ջ Ջ Ջ ռ թ ա կ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ջ ա հ, Ջ ո կ, Ջ ու ը, Ջ ա ն ա լ.
Ջ ա ն ա' լ աւ մէկը ըլլալ է:

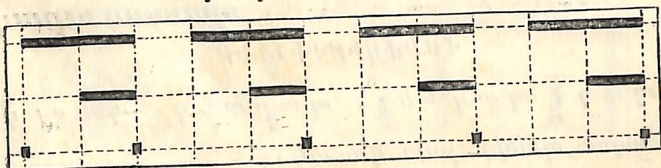
22. Ս Ն Ս Ն Ս Ն



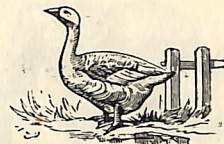
ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ս Ն Ս Ն Ս Ն, Ս Ն Ն ի, Ս յ ա տ ա Ն, Ռ ու ը բ է ն.
Է լ ի զ առատուն ուշ կ'եղլէ է:

Գծեալն վարժութիւն. Թիւ 9



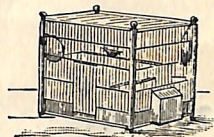
23. Ս Ս Ս ա գ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ս ա թ, Ս ե խ, Ս խ ա ո ը, Ս ա լ ո ը, Ս ա ռ.
ածուխը սեւ է:

24. Վ Վ Վ ա ն դ ա կ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ ա ղ ե լ, Վ ա ը դ, Վ ի շ ա պ, Ժ ո ղ Վ ե լ.
Վ ա հ ա ն դասը չ'առնենք:

25. Ս Ս Ս ա կ ա ո



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տ ա ճ ա տ, Ս ու Ն, Ս ե տ ը ա կ, Ս ա մ.
տակաւ մը գինի կայ հոս:

26. ը ռ տապար



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

խաւար, կը խաղար, բոպէ, տուր,
մայրս մատիւ մը բերաւ ինծի:

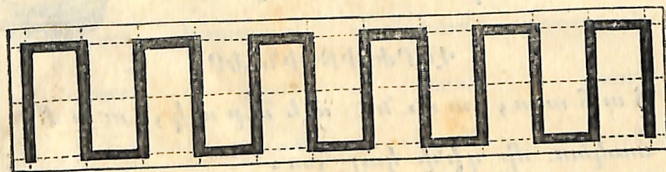
27. ց չ ցորեն



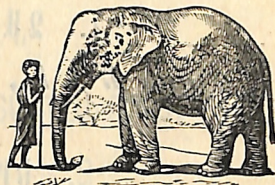
ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ցած, հաց, ցուրտ, ցելս, ցորենկ,
Գոհար հաց եփեց:

Գծելու վարժութիւն. Թիւ 10



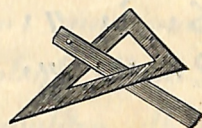
28. փ շ փիղ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

փակեղ, փռի, փոխել, փողոց.
Փարիս, փողոց մի՛ փախչիր:

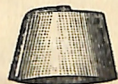
29. ք ՝ քանակ



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

քարոզ, աղօթք, միտք, քաղաք.
քանակը տող կը շարէ:

30. ֆ թ ֆէս



ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ֆուլեկ, Ֆիլիպ, ֆրանք, Ֆեմի.



1. ԶԱՅՆԱԻՈՐ ԳՐԵՐ

ա, ե, է, ը, ի, ո, ւ, օ,

2. ԵՐԿԲԱՐԲԱՌՆԵՐ

աւ, եւ, իւ, ու, ոյ, ուա, ուե, ուէ, ուի

3. ԲԱՂԱՋԱՅՆՆԵՐ

բ, գ, դ, զ, թ, ժ, լ, խ, ծ, կ,
հ, ձ, ղ, ճ, մ, յ, ն, շ, չ, պ,
ջ, ռ, ս, վ, տ, ր, ջ, փ, ք, ֆ,

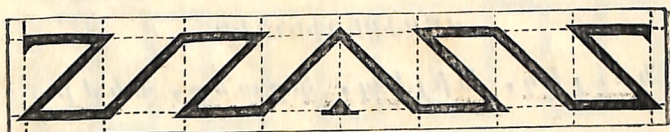
4. ԿԵՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

, . = ' \ / ° ~

5. ԹՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ

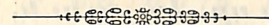
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Գծելու վարժուքիւն. Թիւ 11



Դ. ԱՍՏԻՃԱՆ

ԲԱՂԱՋԱՅՆՆԵՐՈՒ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

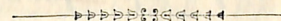


ՆԱԽԴԻՐ ԶԱՅՆԱԻՈՐՈՎ ՀԼՁՈՒԱԾ ԲԱՂԱՋԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

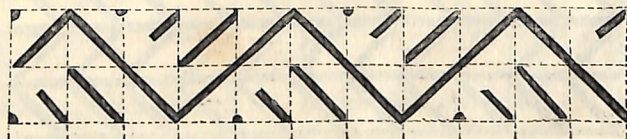
Ա.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ազգ, ազգ արար, ախտ, աղտ ոտ,
ամպ ոտ, անձ, անկ խն, քեզի կ'ան-
սամ, ժամը անց աւ, աշխատինք մեր
դաս ին, եղբ օրը հետ հաշտ ուեցաւ,
աչք-կապ ուկ կը խաղ ան, ասպ ար էզ
մը հեռու, կեր ա կուրը աշխ եցաւ:



Գծելու վարժուքիւն. Թիւ 12



ԲԱՂԱՁԱՅՆ-ՁԱՅՆԱԻՈՐ-ԲԱՂԱՁԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ

Բ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

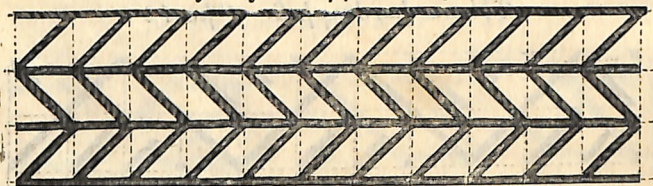
Բախտաւոր ես դուն, այս տարի
բերքը առատ էր, հոս բազմէ, յանց-
աւորը բանտ տարին, հաց կը բաշ-
խեն կարօտեալին, բարդ եց էք, ձեր
երկիրը բերք ունի, բարկ, բիրտ
աշակերտ, բողկ, քացախ կը սիր-
եմ, բուղխ սիրտ, բուրդին երեսը:

Գ. Դ. Թ. Ժ. Ղ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

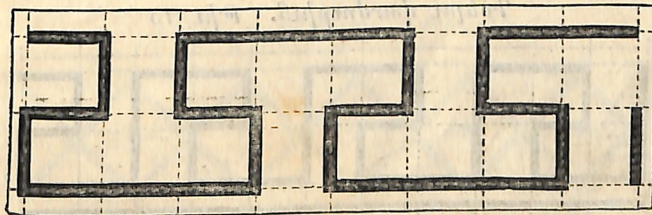
Շատ երբ ուրիշ տեղ կը գաղթ-
են, գաղտ ուկ մի խօսիր, այժը

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 13



եղջիւր աւոր կենդանի է, կեսարիա
ծաղկած է գորգա գործ ութեան մէջ,
գորտը կը սողայ, Աշոտ մօրը գիրկը
նետուէ ցաւ, ես գիրք կը կարդամ,
ամէն մարդ անոր գովեստը կուտայ,
Աշոտին դէմքը տեսա՞ր, տուն դար-
ձիր, Յակոբին դունչը կը ցաւի,
դաշտը ցորեն կը ցանեն, ձիուն
թամբը, թերթ մը թուղթ, թատ-
րոն գացե՞ր ես, գետին ափը թումբ
մը շին ուած է, այս չարիք էն զերծ,
այս ի՞նչ ժանգ է, լիրբը չեմ սի-
րեր, լիար մը խաղող:

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 14

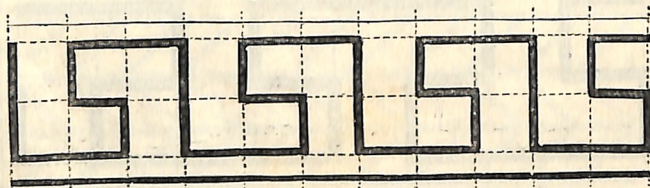


Խ. Մ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մի քարոտ եր խեղճ շունը, այս
 ի՞նչ խորհուրդ է, խիստ կը խօսի,
 Աչտա խոնջեցաւ, նախ խորհէ, յե-
 տոյ խօսէ, խորթ քոյր մը ունիմ,
 դարանին մէջ խորշ մը կայ, քեզի
 բան մը խոստացայ, կը յիշե՞ս, ե-
 կեղեցւոյ մէջ խունկ կը մատուցա-
 նեն Աստուծոյ, Աչտա ինչո՞ւ զիս կը
 ծաղրես, այս տան շինութեան հա-
 մար շատ ծախք եղաւ, Զապէլ
 ծունկը ցաւ ցուց, սեղանին ծածկոյր
 ո՞ւր դրիր, ծանր խօսէ:

Գծեալ վարժութիւն. Թիւ 15

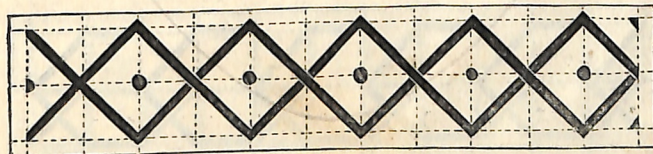


Կ. Հ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գիրքը կազմուած է, դուն կամք ի
 տէր ես, մէկ կանգուն բեհէզ, նա-
 լին կառչեցաւ, կառքը կուգայ,
 դուն ո՞ր կարգէն ես, կարճ խօսէ,
 մարդակերպ կապիկ, շունը կենդանի
 է, Մարիամ բարեկիրթ է, այս կողմ
 եկ ո՞ւր, անիկա կոշտ է, կամուրջը
 շինեցին, ցորենը հասկ կապած է,
 մեր փողոցը հարս մը բերին, ասի-
 կա հեշտ է, վերքին հետքն ան-
 ցաւ, ինծի ի՞նչ հարցում րբիր, հար-
 ուստ մէկն է:

Գծեալ վարժութիւն. Թիւ 16



Զ. Ղ. Մ. Ն.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

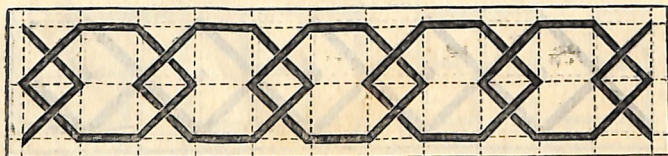
Երկու ձեռք ունինք, անոր ձորձը մաքուր է, ինչո՞ւ կը ձաղկեսս դիս, Լեւոնը մազկոտ է, զին ուորը կը մարզեն, միտք երնիդ պահեցէք, մուրճը գործիք մըն է, Աշոտ կը ներկէ միշտ իր կոշիկը, Մանուկը կը նիրհէ, շաղփաղփ մէկն է, քեզ կ'ողբամ, ողջ է, մեռած չէ:

Պ. Զ. Ռ. Ս. Վ.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեծ պաքհին գարուն է, Աստուած կը պաշտենք, պարզ խօսէ,

Գծելու վարժութիւն. Թիւ 17



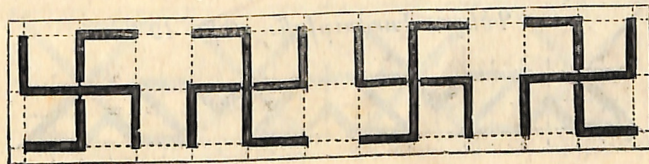
քեզի պարտական չեմ, պէտք է որ աշխատիս, մուկը պիղծ կենդանի է, ջուխտ մը էչ ունի, սաղմոս ըսէք, սերմը ցանեցին, կիրակին սուրբ օր է, վարդը ծաղիկ է, մենք մեծ վարկ ունինք, մեր տան վարձակալը, բառը վանկ երէ կը կազմուի:

Տ. Բ. Յ. Ք.

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տուրք տալ օրէնք է, Նահապետենց տոհմը, պարտէզ ին բոլորալէքը ցանկ մը քաշեց, աշխարհացոյց քարտէս մը, ականջ մի՛ կախ եր,

Գծելու վարժութիւն. Թիւ 18



աղջիկ, քեզի կըըսեմ, ելիր, աղօթք
ըրէք, Արամ աղքատ է, այս ան-
գամ պիտի գամ, անէծք մի՛ ընեք
տղուդ, առողջ անձ մըն է։

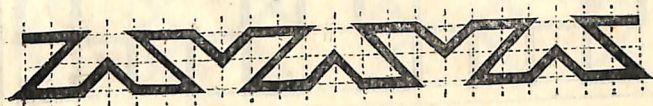
ԶԱՅՆԱԻՈՐ-ԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ ԿԵՍՈՒԱԾ,

ԶԱՅՆԱԻՈՐ-ԲԱՂԱԶԱՅՆ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ազնիւ, ազուաւ, աղբիւր, աղ-
ջիկ, անգամ, արծիւ, արմաւ, բամ-
բիշ, բանջար, բակլայ, բուրվառ,
եղբայր, երկաթ, երկայն, երկիր,
զամբիւղ, զանգակ, ընծայ, ընկեր,
ընկոյղ, ընտիր, ըլլայ, լապտեր,
կանթեղ, կղզի, կորկոտ, կրկին,

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 19



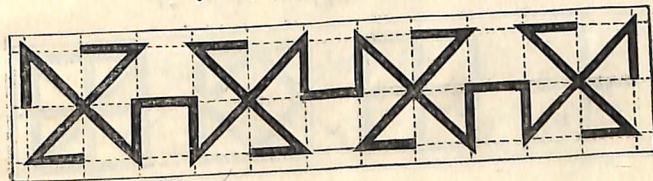
Հանգարտ, Հանդերձ, ոսկոր, պայ-
ծառ, պանդուխտ, պատրաստ, տար-
բեր։

ՍԿԻՋԲԸ ԵՐԿԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲ ԾԱՆՕՅ ՎԱՆԿԵՐՈՎ

ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Բրեմ, բղիղ, բղէղը միջատ
է, բժիժ, բղուկ, բլիթ, մեր
բնակարանը բռեցինք, բրած, բլ-
ուրը ելանք, բճիճ, բնաւ մի՛ խօս-
իր, բրինձ, գտակ ունիս, ոչխարին
գզաթը, վրադ կը գթամ, գլուխը
կը ցաւի, տող մը գծէ, գձուձ
կենդանի, Յովհաննէս գնաց, ո՞ւր
է գտակդ, գգալ, գգում, գմակ,

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 20



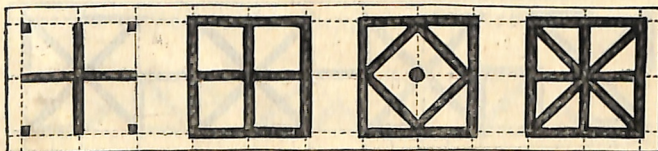
ե կե ղե ցին դպիր եմ, դրամ մը
գտայ, դպրոց պիտի երթամ:

* * *

Ջրաղուժ, զբօսանք, զլացաւ,
ի՞նչ ըրիր զմեկիդ, ես կը շտկեմ,
զրահաւոր նաւ, զգոյշ կեցէք,
թռիչ, թզուկ, թթու, թփուտ տեղ,
ինչո՞ւ կը թքնես, հաց թխէ, ինչո՞ւ
թշուառ ես, ես ժլատ չեմ, ժխոր
մի հանէք, անոր ժպիտը, լծակ,
լման, ի՞նչ կ'ընէ լպուտը, անիկա
կը լռէ, դուն կը լսես, ձգեց ու
դնաց:

* * *

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 21



Նկատի պիտի առնենք, ասոր
կը նմանի, նպար եղէն գնեցինք,
նա եմ յարկ:

Շկահիւն մը լսեցի, շնիկ մ'ու-
նիմ, այս ի՞նչ շշուկ է, շպար,
շրէշ ունի՞ք, այս ի՞նչ շքեղ տուն
է, անունա Շուշան է, պլուզ մարդ-
մը, պճեղ մը սոխ, պնակդ տո՛ւր,
այսօր ե կե ղե ցին պսակ կար պա-
ուկ, պրակ մը գիրք:

* * *

Ջրուտ կաղմուածք, արտը ջրէ,
ժամացոյցին սլաքին թիք թաքը,
ալ չպիտի սխալիմ, այս իրիկուն
հսկում կայ, սղոցով կը տաշենք,

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 22



անուանողը անհրաժեշտ է, մի ստեր
ընկեր ոջդ, մեր սրահը բաւական
ընդարձակ է:

* * *

Խթան, խլեր խխոււմ, խծ խլը
քակ է, ա սիկա խղիկ մըն է, մի խճ-
ողեր, խլուրդը, ջուր խմեցի, խա-
խա, ինչո՞ւ կը խռովես, մեր մէջ
խտիր չկայ, խցիկ, խփեր ես քեզի
խրատ տուի, ծծումբ, ծնողք, մի՛
ձգեր, հզօր ձեռքը, հմուտ մարդը
հնարամիտ է:

Այսօր Ծնունդ է, ծրար մը
թուղթ, կնիկ, կնիք, կշիռ, կուխ,
կրակ բաւ, կտաւ:

Ասիկա ձրի է, կրօնի դասը:

Գծերու վարժարան. Թիւ 23



Ինչո՞ւ կը ճչես, ճրագը մար է,
այն յարկը մթին է, մի՛ միեր,
դաշտը կը մշակեն, Պօղոս կը մսի,
դաւաթին մրուրը:

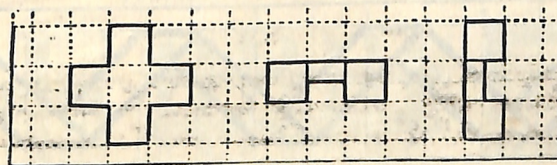
* * *

Վճիռ մը մեծ վնաս բերաւ, ես
չեմ վհատիր, ընկեր ոջ մէդ վրէժ մի՛
լուծեր:

Տկար մարդ, տխուր վայրկեան,
տհաս պտուղ, ես դեռ տղայ եմ,
մեր անակը նորոգեցինք, հարկը
տրամ հայ, շան տունը:

Յնորք, խողին ցուկը, ցրեխ
եղաւ, քնարին ձայնը, դեռ փթ-
իթ մանուկ:

Գծերու վարժարան. Թիւ 24

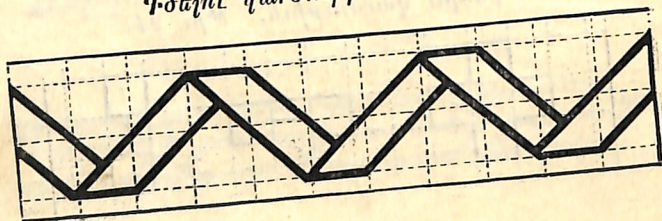


ԵՌԲԱՂԱԶԱՅՆ ՏԱՌԱԽՄԲԻ

Անձր եւ կու գայ, գլխոր տե-
սած ես, խնձոր կու տես, երէկ
մեր տունը խնջոյք կար, անոր տու-
նը խրճիթ է, կսկիծ չտեսնե՞ս,
յստակ խօսէ, ինչո՞ւ տրտում ես,
ի՞նչ է քու տրտունջդ:

Բլթակ, ձկն որսը ուռ կանը նե-
տեց, գնդակ, զրկանք, թռչուն,
դպր ոց:

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 25

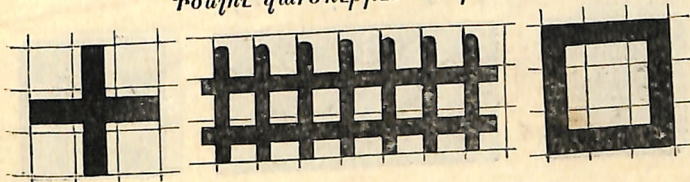


ԹԵԼԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԻՆՁՊԷՍ ՊԷՏԲ Է ԲԱԺՆԵԼ ՏԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՆ ՈՒ ՄԻԱԿԱՆԿԵՐԸ

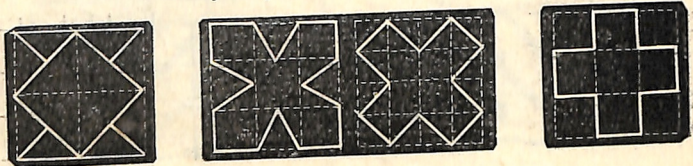
Ժիրայր դատդ գիտե՞ս, թոյլ է
անիկա, քիչ մը կաւ բեր, հոս կին մը
կայ, շուտ բարձ մը բեր, պէտք է որ
գաս, ինչո՞ւ ծոյլ ես, գայլ մը կայ
հոն, առիկա գանձ մըն է, թերթ մը
թուղթ բեր, ձայն չկայ, ես կուշտ եմ,
տես ձիւնը կը տեղայ, խումբ մը մար-
դիկ, Սուրբ գիրք կարդա՛, բուրդ բեր,
բուրդ մը կայ հոտ, ազահ մարդ մըն
է, սյսօր սոնպոտ է, սուտ խօսիլ ամօթ
բան է, Աստուած բարին կը սիրէ,
այս շուրը աղի է, Ադամ Եւա մեր

Գծերու վարժութիւն. Թիւ 26



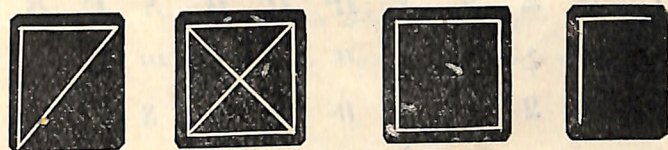
նախաճնողք են, ամէն ատեն, ծոյր
ձեռքը աղքատ կ'ըլլայ, ազնիւ, գործ մը
Յիսուս փրկիչ աշխարհ եկաւ, սուր դա-
նակ է ատիկա, զգալ մը դեղ խմէ՛ որ
հիւանդ չըլլաս, այսօր դերձակ մը
պիտի գայ մեր տունը, երկու եղբայր
ունիմ. այս երկրորդ անգամ է որ դպրոց
կուգամ քեզ տեսնելու, քաղցր խաղող
ու խնձոր ունիմ. խոշոր կարկուտ եկաւ,
կոհնակը հիմայ զարկաւ, հարցո՛ւր որ
սորվիս, յարմար և մաքուր հանդերձ-
չունի՞ս, անիկա նախանձօտ է, սիրտդ
քարի պէս ամուր պիտի մնա՞յ, ճամ-
բող գնա՛, արդար մարդուն մահը օրհ-
եալ կ'ըլլայ, անցեալ օր ես քեզ տեսայ,

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 27

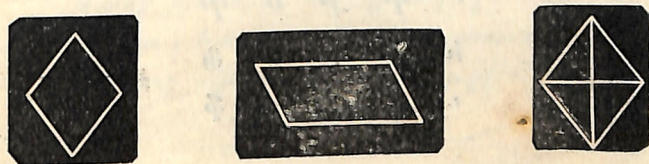


անձրեւ եկաւ, գնդակ խաղա՛, ես դա-
տարան կ'երթամ. ո՞ւր է զմեկիդ, դա-
տաւորը վճիռ տուաւ, հրաժեշտ տուի,
հրուշակ կուտե՞ս, տղեղ մէկն է, ո՞ւր
է փքոցը =

Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 28



Գծեղու վարժութիւն. Թիւ 29



ԳԻՐԵՐՈՒ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

Ա Բ Գ Դ Ե Ձ Է Ը Թ Ժ Ի
 ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի
 Ա Բ Գ Դ Ե Ձ Է Ը Թ Ժ Ի
 ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի
 Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն
 Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն
 Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն
 Լ Խ Ծ Կ Հ Ձ Ղ Ճ Մ Յ Ն
 Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ Ր Յ
 շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց
 Շ Ո Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ Տ Ր Յ
 շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ր ց

Ի Փ Ք Օ Ֆ
 Լ Փ Ք Օ Ֆ
 Ի Փ Ք Օ Ֆ
 Լ Փ Ք Օ Ֆ

ԸՆԹԵՐՅՄԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լուսցաւ, լուսցաւ
 Լուսն ի բարին
 Ծիսն ի ծառին
 Հաւն ի թառին
 Աշխատաւոր բանի
 Ծոյլ մարդու քունը տանի :

Բադիկ, բադիկ
 Կարմիր թաթիկ
 Ո՞ւր կ'երթաս դու կամաց կամաց,
 Ձադուկներդ չորս կողմից առած :
 Ես կ'երթամ ջինջ ջուր գտնելու
 Ձադուկներս լուանալու
 Ձադուկներս մաքուր, մաքուր,
 Տղոց երեսն աղտ է ու մուր :

* * *

Կատուն եկաւ, փխիկ փխիկ
 Հազար նազով, ինչպէս հարսիկ,
 Դունչը սրբեց թաթիկներով :
 Մազը ըսնարեց ճանկիկներով :
 Կատու, կատու, ի՞նչ ես արտում
 Արդեօք մկներն են այսօր արթնուն :

ՏՂՈՅ ԱՂՕԹԲԸ

Ո՛վ մեծդ Աստուած,
Որ ես տըւած
Մեզ բարի հայր
Եւ գթօտ մայր.
Մաքրէ՛ մեր սիրան
Ու մեր հոգին,
Տո՛ւր մեզ շնորհք,
Ընենք աղօթք,
Զըլանք անհոգ,
Ապրինք խելօք,
Պարկեշտ ու հեղ,
Եւ սիրենք քեզ:



ՅԱՆԿ ՆԻԻԹՈՑ

Վաւերագիր Ուսումնական Խորհրդոյ . . .	էջ Է
Զեկոյց, Մեթոտ, Նպատակ.	Թ
Դրելու, գծելու օրինակ.	16
Ա. Աստիճան, Զայնաւորներ	17
Բ. » Երկբարբառներ	20
Գ. » Բաղաձայններ	25
Վերաքաղ գիրերու	35
Դ. Աստիճան, Բաղաձայններու տառախումբ .	39
Թեւադրութիւններ	53
Դիրերու տեսակներ	56
Ընթերցման վարժութիւններ	57



ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՏՊԱՐԱՆ ԵՒ ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Վ. ԵՒ Հ. ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Սուրբան-Համամ
Կ. ՊՈԼԻՍ

2013

3990

Հայաստանի Ազգային գրադարան



NL0430003

ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳ. ՊԱՏԻԱՐԻԱՐԱՆԻ

ՍԱՅՐԵՆԻ ԼԵՔՈՒ

ՀԻՄՆՈՎԻՆ ԲԱՐԵՓՈՆՈՒԱԾ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ՄԵՓՈՏՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

	Դ.թ.
1. Մանկապարտեզ Ա. Տարի.	2
2. Մանկապարտեզ Բ. »	3

ԲՆԻ ՄՕ.ՄԼՈՎ.

3. Տարրական դասընթաց Ա. Տարի	
4. » » Բ. »	
5. Միջին դասընթաց Ա. Տարի	
6. » » Բ. »	
7. Բարձր. դասընթաց Ա. »	
8. » » Բ. »	

Առաջին գիրք Ֆրանսերենի և Հայ բարբ. . 3

Սոյն հրատարակութեանց համար դիմել
ուղղակի Ազգ. Պատրիարքարան: